

Calamiteitenplan

Versie 2.1

Reddingsbrigade Nederland
Landelijk Bureau
Dokweg 149
1976 CA IJmuiden
Telefoon: 0255 – 545858
Fax: 0255 - 512 584
Email: info@reddingsbrigade.nl

Inleiding

De werkzaamheden die een reddingsbrigade uitvoert kunnen risicovol zijn. Soms wordt er gewerkt bij slechte weersomstandigheden. Soms wordt er gewerkt bij een watersnoodramp. De inzet is vaak niet van te voren te plannen of te voorspellen. De kans om geconfronteerd te worden met letsels of zelfs overleiden is helaas altijd aanwezig.

Ook binnen de eigen reddingsbrigade kunnen ongevallen voorkomen met de bovengenoemde gevolgen. Een reddingsbrigade zal er door middel van training, opleiding en kwalificatie alles aan doen om deze risico's zo klein mogelijk te maken.

Alleen in die gevallen dat er een confrontatie is met een zwaar letsel of nog erger een persoon is komen te overleiden zal dit calamiteitenplan in werking treden. Op dat moment dient dit calamiteitenplan als uitgangspunt voor de direct betrokken hulpverlening en de bijstand aan de ingezette leden. Dit calamiteitenplan is als uitgangspunt bedoeld en mag nooit de directe hulpverlening belemmeren.

Aan de hand van dit calamiteitenplan hoop ik reddingsbrigades te ondersteunen die niet voorzien in een calamiteitenplan.

Met vriendelijke groet / With kind regards,

Jasper Abelman

Algemeen Strandwacht Commandant

Vrijwillige Bloemendaalse Reddingsbrigade

Bezoekadres: Zeeweg 78, 2051 EC, Overveen

tel: +31 23 573 21 73 | fax: +31 84 7100 245 | mobile: 06 81 62 29 26

url: <http://www.reddingsbrigade-bloemendaal.nl>

email: jasper.abelman@reddingsbrigade-bloemendaal.nl

Inhoud

Inleiding.....	2
1. Calamiteiten	4
1.1 Externe calamiteit	4
1.2 Interne calamiteit.....	4
2. Beslissingsschema	5
3. Inzetplan tijdens de calamiteit.....	6
3.1 Reguliere hulpverlening uitbreiden.....	6
3.2 Bereikbaarheid plaats calamiteit voor overige hulpdiensten	6
3.3 Commandostructuur opzetten	7
3.4 Communicatie met overige hulpdiensten	7
3.5 Afschermen plaats calamiteit voor derden.....	8
3.6 Gereed maken landingsplaats trauma helikopter	8
3.7 Opvang direct betrokkenen zoals familie of kennissen	9
4. Vervoersplan	9
4.1 Route naar dichtstbijzijnde Reddingspost	9
4.2 Veilige en geschikte route	10
4.3 Prioriteit van het vervoer	10
5. Eigen leden als slachtoffer(s) betrokken	11
5.1 Psychische impact op de collega's van de betrokken leden	11
5.2 Overdracht / overname van de collega's door buurtbrigade	11
6. Pers.....	12
6.1 Persvoorlichter	12
7. Hulp bij schokkende ervaringen.....	12
7.1 Jeugd leden	12
7.2 Monitor de leden	12

1. Calamiteiten

In dit calamiteitenplan wordt een onderverdeling gemaakt in twee soorten calamiteiten;

1. Externe calamiteiten met zwaar letsel of dodelijke afloop
2. Interne calamiteiten met zwaar letsel of dodelijke afloop

Een zwaar letsel wordt als volgt gedefinieerd:

Een letsel waarbij een levensbedreigende situatie kan of is ontstaan, en welke een grote psychische impact kan hebben of heeft gehad op direct betrokkenen en of omstanders.

1.1 Externe calamiteit

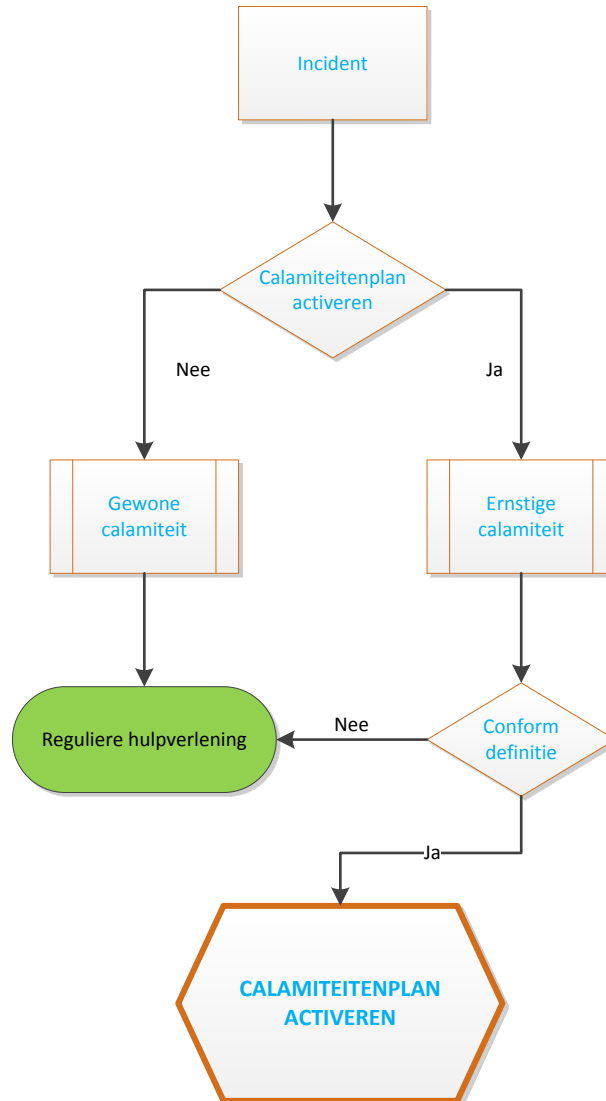
Een externe calamiteit is een situatie waarbij geen eigen leden zijn betrokken. Dit betreft de reguliere hulpverlening en / of dienstverlening aan derden.

1.2 Interne calamiteit

Een interne calamiteit is een situatie waarbij eigen leden direct zijn betrokken als slachtoffers bij de calamiteit. Of deze situatie een gevolg van een eigen hulpverlening of een andere situatie maakt voor de uitvoering van dit calamiteitenplan geen verschil.

2. Beslissingsschema

Wanneer er zich een calamiteit voordoet binnen het bewakingsgebied en de bewakingstaak van de reddingsbrigade zal het onderstaande beslissingsschema gevolgd worden door de dienstdoende commandant.

3. Inzetplan tijdens de calamiteit

Bij het in werking treden van het calamiteitenplan zal er rekening gehouden moeten worden met de volgende punten:

- Reguliere hulpverlening uitbreiden
- Bereikbaarheid plaats calamiteit voor overige hulpdiensten
- Commandostructuur opzetten
- Communicatie met overige hulpdiensten
- Afschermen plaats calamiteit voor derden
- Gereed maken landingsplaats trauma helikopter
- Opvang direct betrokkenen zoals familie of kennissen
- Vervoer slachtoffer

3.1 Reguliere hulpverlening uitbreiden

Wanneer de eerste leden ter plaatsen zijn zal er op basis van het situatierapport door de commandant een beslissing worden genomen om dit calamiteitenplan in werking te laten treden. De eerste actie zal zijn om de reguliere hulpverlening uit te breiden met meer hulpverleners. Hiervoor zal gebruik gemaakt worden van de aanwezige eigen leden, een coördinator ter plaatsen en de inzetbaarheid van de dichtstbijzijnde buurtbrigade of andere hulpdiensten.

Deze uitbreiding is noodzakelijk aangezien de benodigde eerste hulp inzet groter zal zijn dan bij een reguliere calamiteit. Rekening dient gehouden te worden met de volgende punten:

- Intensiteit van de inzet
- Reanimatie
- AED inzet
- Zuurstof inzet
- Psychologische gevolgen hulpverleners

Al deze criteria brengen een extra belasting met zich mee. De ingezette leden kunnen niet onbeperkt ingezet worden. In overleg met de leden die als eerste ter plaatsen waren kunnen deze afgelost worden door bijvoorbeeld extra geallieerde leden. Of door bijstand van buurtbrigades of andere hulpdiensten.

3.2 Bereikbaarheid plaats calamiteit voor overige hulpdiensten

Aangenomen mag worden dat er extra hulpdiensten ter plaatsen zullen komen. Deze hulpdiensten zullen voornamelijk gebruik maken van een terreinvoertuig. Ambulances kunnen echter niet op het strand rijden dus daar zal altijd een overnameplaats mee afgesproken moeten worden, gericht specifiek op het incident.

Bij het opstellen van deze voertuigen dient er rekening gehouden te worden met de volgende punten:

- De plaats van de calamiteit dient bereikbaar te blijven voor nog te arriveren hulpdiensten
- De route naar de overnameplaats van de Ambulance dient altijd vrij te zijn
- Voertuigen mogen een Trauma Helikopter niet belemmeren.
- Voertuigen moeten niet steeds onnodig verplaatst hoeven worden.

3.3 Commandostructuur opzetten

Wanneer er een calamiteit gemeld wordt zal er een eenheid ter plaatsen gaan. De eerste eenheid ter plaatsen geeft zo spoedig mogelijk een SitRap. Dit staat voor Situatie Rapport. Aan de hand van het SitRap “erstige calamiteit” zal de commandant overgaan tot opschaling van het incident. Op de plaats van de calamiteit zal een Coördinator Reddingsbrigade aangesteld worden. Deze zal niet direct betrokken zijn bij de hulpverlening maar enkel de hulpverlening coördineren. De taak van de Coördinator Reddingsbrigade is om een helikopterview te krijgen van het incident en zorg te dragen voor een snelle en effectieve inzet van de reddingsbrigade leden ter plaatsen in overeenstemming met de overige hulpdiensten.

3.4 Communicatie met overige hulpdiensten

Vanaf het moment dat de Coördinator Reddingsbrigade ter plaatsen is zal de tactische opbouw en logistieke ondersteuning van de hulpverlening met overige hulpdiensten ter plaatsen via deze coördinator gaan. De coördinator is herkenbaar aan een groen hesje met daarop de tekst Coördinator Reddingsbrigade. Hiermee is de Coördinator Reddingsbrigade direct herkenbaar voor de eigen leden en voor de overige hulpdiensten.

De overige hulpdiensten zullen ook een coördinator ter plaatsen aanstellen. Deze coördinatoren vormen dan gezamenlijk het CTPI. Coördinatie Team Plaats Incident. Dit wordt in de volksmond wel het motorkap overleg genoemd.

Tijdens een calamiteit komen de volgende coördinatoren ter plaatsen:

- OVD (Brandweer)
- OVD-P (Politie)
- OVD-G (Ambulancedienst)
- Trauma arts (Mobiel Medisch Team)

Bij een grote of langdurig calamiteit zal er een zogenaamd CoPI worden opgezet. Dit staat voor Commando Plaats Incident. Hiervoor beschikt de brandweer over een CoPI container. Bij een calamiteit op het strand zal deze CoPI container op de boulevard worden geplaatst. Er zal dan een nieuwe commandostructuur opgezet moeten worden. Over het algemeen gaat de commandostructuur van het strand verder. In de CoPI container zullen beleidsmatige beslissingen worden genomen. Aansturing en coördinatie vindt dan verder plaats vanuit het CoPI overleg. De Coördinator Reddingsbrigade heeft in dit overleg alleen maar een ondersteunende rol.

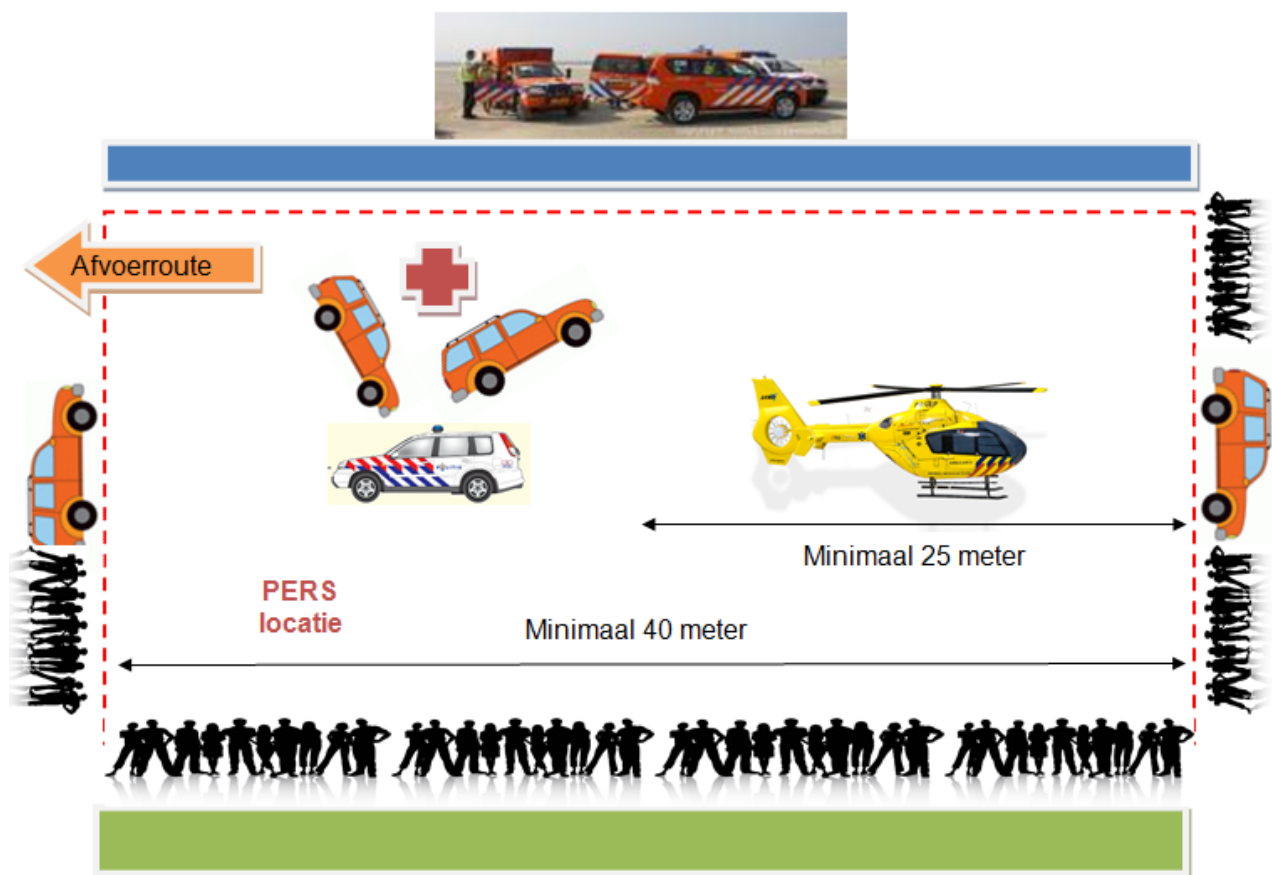
Copi container regio Kennemerland

3.5 Afschermen plaats calamiteit voor derden

De eerste prioriteit zal altijd liggen bij de eerste hulp aan het slachtoffer bij een calamiteit. Daarnaast dient er ook rekening gehouden te worden met het afschermen van de plaats van de calamiteit. Dit is noodzakelijk om de volgende redenen:

- Ruimte creëren voor de eerste hulp
- Bescherming opwaaiend zand bij de landing van de Trauma Helikopter
- Onnodige invloeden van derden beperken
- Het zicht op ernstige letsels ontnemen voor mediabronnen zoals Youtube
- De privacy van / voor het slachtoffer te respecteren

Geadviseerd wordt om de volgende opstelling te gebruiken:

3.6 Gereed maken landingsplaats trauma helikopter

Wanneer er een ernstige calamiteit wordt gemeld bij de meldkamer Ambulancedienst zal de centralist daar de afweging maken of er een Mobiel Medisch Team ingezet zal worden. Bij dit inzetplan gaan wij er van uit dat er altijd een Mobiel Medisch Team ter plaatse zal komen met een Trauma Helikopter.

Voor het gereed maken van een landingsplaats is een specifiek inzetvoorstel geschreven. Dit inzetvoorstel is opgenomen in bijlage 1.

3.7 Opvang direct betrokkenen zoals familie of kennissen

In de meeste gevallen zal er bij de calamiteit een familielid, vriend(in) of kennis aanwezig zijn. Na de eerste opvang door de Reddingsbrigade zal de (strand)politie deze taak overnemen. De politie draagt ook zorg voor het in kennis stellen van de directe familie van het slachtoffer.

Wanneer het slachtoffer naar de Reddingspost gaat voor verdere hulpverlening dan moet bij overleiden besloten worden om de familie op bijvoorbeeld het politiebureau op te vangen.

Via de politie zal er gecommuniceerd worden met de familie. Dit om verkeerde of verwarrende informatie te voorkomen. De reddingsbrigade doet geen mededelingen over het letsel of overleiden aan familie, vrienden of derden.

4. Vervoersplan

Wanneer het slachtoffer niet mee gaat met de Trauma Helikopter, of wanneer er meerdere slachtoffers zijn zal er een vervoersplan opgesteld moeten worden.

Aandachtspunten bij dit vervoersplan zijn:

- Ernst van het letsel
- Route naar dichtstbijzijnde reddingspost of overnamepunt ambulance
- Veilige en geschikte route strand
- Huidige verkeersbeeld
- Prioriteit van het vervoer
- Begeleiding door de (strand)politie

4.1 Route naar dichtstbijzijnde Reddingspost

Zodra een slachtoffer gereed wordt gemaakt voor transport wordt dit gemeld bij het CTPI en zal er vervoer worden georganiseerd.

Dit vervoer zal plaatsvinden naar de dichtstbijzijnde reddingspost, of het overnamepunt van de ambulance. Hierin zal met name de ernst van het letsel bepalend zijn.

Het voordeel van een reddingspost is dat daar goede triage faciliteiten zijn en alle reddingsposten zijn bekende aanrijdpunten voor de medische hulpverlening.

Slachtoffers kunnen onder toezicht van reddingsbrigade leden en andere hulpverleners in een besloten omgeving opgevangen worden.

Een eventueel CoPI kan hier op eigen terrein opgezet worden zodat er korte afstanden zijn voor de communicatielijnen.

De ambulancedienst heeft vanaf de reddingspost een goed overnamepunt. Er hoeft niet in weer en wind gewerkt te worden om een slachtoffer vervoer gereed te maken. Meestal is de reddingspost gelegen aan of nabij de openbare weg zodat een ambulance direct bij de hulppost kan komen.

4.2 Veilige en geschikte route

Alle strandambulances beschikken over optische en geluidssignalen. Desondanks heeft het de voorkeur om een strandvoertuig van de politie voor te laten gaan. Dit voertuig zet een route uit met zo min mogelijk hobbels en door zo min mogelijk publiek. Ook zal rekening gehouden worden met de eventueel op komende vloed. Voorkomen moet worden dat een strandambulance door het water moet rijden of steeds moet stoppen.

Met het bovenstaande als afweging kan het de voorkeur hebben dat het CTPI een geschikte route bepaald naar een reddingspost of overnamepunt die iets verder weg ligt.

Hierbij wordt altijd naar het belang van de patiënt gekeken.

Strandambulance Reddingsbrigade Bloemendaal

4.3 Prioriteit van het vervoer

De prioriteit waarmee een slachtoffer vervoerd moet worden is een beslissing van de aanwezige medische hulpdiensten. Er worden geen slachtoffers vervoerd zonder opdracht van het CTPI. De beslissende personen zijn:

- Ambulance bemanning (1e team ter plaatse)
- Arts Mobiel Medisch Team
- OVD-G (Officier van Dienst - Geneeskundig)

5. Eigen leden als slachtoffer(s) betrokken

Wanneer er eigen leden betrokken zijn bij een calamiteit, volgens de definitie van dit calamiteitenplan, als slachtoffer dan dient er met de volgende punten rekening gehouden te worden:

- Psychische impact op de collega's van de betrokken leden
- Overdracht / overname van de collega's door buurtbrigade
- Opvang eigen leden

5.1 Psychische impact op de collega's van de betrokken leden

Hoewel je nooit zomaar een beslissing voor een ander kan nemen, moet er naar een geschikt moment gezocht worden om betrokken collega's af te lossen.

Deze aflossing zal door een buurtbrigade worden overgenomen.

Gezien het samenwerkingsverband tussen de diverse lokale reddingsbrigades, ligt het voor de hand dat er in deze samenwerking een overname plaats zal vinden.

Hoewel een geschikt moment moeilijk is te bepalen kan er bijvoorbeeld gewacht worden tot het CTPI is opgezet en er van daaruit wordt besloten om de directe collega's af te lossen.

5.2 Overdracht / overname van de collega's door buurtbrigade

Overdracht zal plaatsvinden op de volgende punten:

- Commandostructuur
- Centralist(en)
- Actief ingezette collega's
- Dienstdoende (alarm)ploeg van de getroffen Reddingsbrigade

Hoelang de overname zal plaatsvinden zal na afhandeling van het incident worden bepaald door het Reddingsbrigade bestuur

6. Pers

Bij elke grote calamiteit zal de pers informatie willen. Het van tevoren opstellen van een communicatiestrategie is van belang om een eenduidig verhaal af te geven aan de Media.

6.1 Persvoorlichter

Bij een grote calamiteit zal er vanuit de andere hulpdiensten een persvoorlichter ter plaats komen. De persvoorlichter is dan het enige aanspreekpunt voor de pers. Wanneer een lid van de Reddingsbrigade bij de afzetting wordt benaderd door een medewerker van de pers dan zal deze niets melden, maar doorverwijzen naar de persvoorlichting.

ook eenvoudige vragen zullen niet beantwoord worden. Let op dat een mededeling aan een collega of portofoon verkeer gebruikt kan worden door de pers als informatiebron. Er zullen ook **nooit** persoonsgegevens van het slachtoffer of bijvoorbeeld het overlijden hiervan gecommuniceerd worden via mobilofoon verkeer. Een uitzondering hierop is het C2000 communicatiesysteem. Waak er wel voor of pers op gehoor afstand staat van vertrouwelijke communicatie.

Indien er binnen de eigen reddingsbrigade geen persvoorlichter aanwezig is kan er ook gebruik gemaakt worden van de persvoorlichter van het landelijk bureau of van bijvoorbeeld een persvoorlichter van de brandweer of politie.

Wanneer de pers belt tijdens een calamiteit geef dan aan dat het niet gelegen komt aangezien de hulpverlening nog loopt. Verwijs de desbetreffende journalist door naar de persvoorlichting van de politie.

Mocht er een tijdstip zijn waarop er een persconferentie of communiqué aan de pers wordt gegeven, geef deze dan aan de journalist.

Probeer de telefoonlijnen zoveel mogelijk vrij te houden voor de hulpverlening.

7. Hulp bij schokkende ervaringen

Overweeg na een inzet altijd om een Brigade Opvang Team op te starten. Dit vindt zijn oorsprong bij andere hulpdiensten en instellingen. Als er binnen de eigen reddingsbrigade of een buurt brigade geen BOT team beschikbaar is, vraag via de Bevelvoerder van de brandweer of de OVD-G van de ambulancedienst om een BOT coördinator indien er een ernstige calamiteit heeft plaatsgevonden. Zeker als dit binnen de eigen reddingsbrigade heeft plaatsgevonden.

7.1 Jeugd leden

Extra aandacht dient er te zijn voor jeugdleden. Deze kunnen een reguliere hulpverlening al als ingrijpend ervaren. Neem daarom altijd contact op met de ouders van deze jeugdleden zodat deze goed opgevangen kunnen worden en hun verhaal kwijt kunnen.

7.2 Monitor de leden

Monitor de leden in de navolgende dagen en of weken op afwijkend gedrag. Neem desnoods contact op met de BOT coördinator voor extra bijstand of advies.